

JOAN BADIA-HOMS

**JOSEP ESCORTELL I L'INSTITUT D'ESTUDIS
DEL BAIX EMPORDÀ**

ESTUDIS DEL BAIX EMPORDÀ
Sant Feliu de Guíxols, 2011
Volum 30 - ISSN 1130-8524

A les pàgines que precedeixen s'explica i es comenta de manera convenient la personalitat i la trajectòria del recordat Josep Escortell Cerqueda en diferents camps del coneixement. Sens dubte encara se'n podrien destacar més, perquè aquest guixolenc il·lustre, inoblidable per a tots els qui el coneguèrem, posseïa una curiositat polièdrica i permanent.

Els qui el vam conèixer encara força jove hem anat comprovant com aquesta curiositat, afegida al seu esperit de col·leccionista i d'investigador, no tenia límits: de l'interès per la geologia i l'arqueologia passà a estudiar i inventariar terrissa i ceràmica popular i decorada de tota la península i també esdevingué un gran entès en malacologia del Mediterrani. Però aquestes activitats més conegudes no poden fer oblidar els seus múltiples coneixements en altres disciplines. No oblidaré mai les converses quan ens reuníem alguns dels que després vam ser fundadors de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà (IEBE) a l'entorn de Lluís Esteva, tot primer a les excavacions dels megàlits de les Gavarres amb el recordat Pere Caner i altres col·laboradors. Josep Escortell ja aleshores era un pou de ciència, podia parlar amb propietat i erudició sobre temes de la més gran diversitat, no solament els abans al·ludits: sabia infinitat de dades sobre l'excursionisme científic, premsa catalana antiga, navegació, etnologia, etc., etc.

Escortell ens ha deixat prematurament. Diuen que quan se'n va una persona sàvia es com si es perdés una gran biblioteca, tota una enciclopèdia. Avui coincidim a subratllar el tret més destacat de la seva personalitat: l'honestedat, la modèstia, l'extrema discreció i la bonhomia. Unes virtuts que ell sabia compaginar amb els comentaris irònics (també mesurats) que el caracteritzaven, dels quals solien ser-ne objecte els personatges i col·lectius materialistes o insensibles amb els afers culturals i el país en general.

Quan en aquesta Baix Empordà policèntrica es va aconseguir fundar el nostre centre d'estudis comarcal sota la presidència de L. Esteva, Escortell, el seu estret col·laborador i "mà dreta" en tants

Josep Escortell amb el seu pare, el sr. Joan Badia i un grup l'any 1972 visitant un dolmen. AMSFG. Fons: Lluís Esteva. Autor: Lluís Esteva.

afers, només va acceptar ser-ne nomenat simple vocal. Els qui consultin els primers volums del nostre anuari d'estudis comprovaran que figura amb aquest càrrec des de l'inici, l'any 1981, fins al 1999 quan, amb motiu d'uns canvis a la junta va decidir no continuar. Els motius que ell esgrimia eren la seva dedicació al col·leccionisme i a altres qüestions del negoci familiar. No se'l va poder convèncer. Ens va continuar ajudant amb consells i opinions des de fora, com a associat. Coneixent el seu sentit de l'humor em vaig atrevir a fer-li sovint la broma del canvi de segle, de si tenia por de l'albada del segle XXI. A ell, que estava rigorosament al dia de tants i tants coneixements, que no se li escapava res del món cultural...!

El cert és que els pocs "supervivents" de l'etapa fundacional i inicial de l'IEBE recordarem i enyorarem sempre, mentre visquem, a Josep Escortell, un veritable erudit i savi i, per sobre de tot, un immillorable company i amic.